

Verksamhetsberättelse för år 2008

Naturskyddsföreningen i Ystad är lokalförening inom Svenska Naturskyddsföreningen och dess länsförbund, Naturskyddsföreningen i Skåne.

Naturskyddsföreningen i Ystad har under året samarbetat med Naturskyddsföreningens lokalkretsar i Tomelilla, Skurup, Sjöbo och Simrishamn.

Exkursioner, föredrag, och bildvisningar har dessutom arrangerats tillsammans med Sövestads Föreläsningförening, Studieförbundet och Naturskyddsföreningarna i Tomelilla, Sjöbo, Simrishamn och Skurup, föreningar med verksamhet i Sandskogen, Korpen, Friluftsförbundet, Ystads Scoutkår, KFUK KFUM-scouterna, Ystads Ridklubb, Djurens rätt, Planteringsvännerna, KFV Ystad.

Representation

Naturskyddsföreningens i Ystad styrelse 2008: Bert Rydhagen, ordf., Bengt Celander, v. ordf., Lisbeth Borgström, kassör, Bo Granberg, sekr., Gunnar Brink, Gudrun Ejlertsson, Kurt Ivarsson, Margareta Lennartsson Nørregård. Suppleanter: Raija Lanås, Per Jersling.

Revisorer: Kerstin Nilsson och Berit Larsson. Suppleanter: Marianne Larsson och Bo Nilsson.

Naturskyddsföreningens i Ystad representant vid SNF:s riksstämma: Bert Rydhagen. Gudrun Ejlertsson, suppleant.

Naturskyddsföreningens i Ystad representanter vid NF:s i Skåne årsmöte: Bengt Celander, Åse Ericksson, Gudrun Ejlertsson och Bert Rydhagen. Suppleanter: Kurt Bengtsson och Lisbeth Borgström.

Naturskyddsföreningens i Ystad ledamot NF:s i Skåne kretsrad: Bert Rydhagen med Gudrun Ejlertsson som suppleant.

Naturskyddsföreningens i Ystad valberedning: Sven Persson, Sigun Rix och Gunnar Brink.

Årsmöten, styrelsemöten

Naturskyddsföreningens i Ystad årsmöte hölls den 11 mars 2008. Ledamöter i styrelsen samt ordförande i styrelsen, tillika föreningen, valdes.

Åse Ericksson, Gudrun Ejlertsson och Bengt Celander deltog i Naturskyddsföreningens i Skåne årsmöte i Alnarp, Lomma kommun, den 26 april.

Naturskyddsföreningen i Ystad har haft 11 ordinarie sammanträden.

Medlemmar

Naturskyddsföreningen i Ystad hade vid 2008 års utgång 520 medlemmar.

Exkursioner, föreläsningar m.m.

6/1 Trettondagsslunken med Kurt Ivarsson som ledare gick till kända marker, Navröd, med örnspaning mot Sövedsjön. Två kungsrör och hela fem havsrör i rad på stängselstolpar sågs trots disigt väder. Några sångsvanor och storskrakar på sjön. Hägrar i träd exponerade sig för de 32 deltagarna.

10/2 Vintervandringen var i år förlagd till Fyledalen, bättre lämpad än hamnen med nuvarande vinterväder. De främsta i bilkortegen fick se kronvilt korsa vägen. Från ”örnparkeringen” gick vandrigen mot Lyckås, där japanska vitskråp

besågs. Glador och några domherrar var fåglar vi såg. Avslutning vid de ”vanliga” vitskråpen norrut i dalen. Kurt Ivarsson ledde och 37 personer deltog.

11/3 Årsmöte hölls med val och diskussioner om föreningens verksamhet. Efter årsmötet visade Maritta Ekenberg bilder från Sandskogen, samma bilder som för 20 år sedan, med anledning av tjugoförårsjubileum för YstadNatur. 52 deltagare.

29/3 Vårvandringen i väster gick i skogen söder om Marsvinsholm. Thomas Iacobaeus inledde med en genomgång av godsets skötsel av skogen och om våtmarksprojekt. Kerstin Nilsson ledde vandringen med avstickare till gullpudra och tibast. En del fågel på och kring den nyskapade sjön, vigg, grågås, ormvråk. 30 deltagare.

6/4 Vårsträcket vid Sandhammaren var trots vädret en storslagen upplevelse. Tiotusentals ejdrar drog förbi med inslag av bläsgäss och småkrak. Småfågelsträcket tydligen mer väderkänsligt. Kurt Ivarsson bidrog som vanligt med fakta om fåglar och flyttning.

20/4 Tillsammans med NF i Wemmenhögabygden besöktes Fulltofta strövområde. Morgon vid storkhägnet och fågelvattnet Gäddängen med Kurt Ivarsson. Besök i Naturcenter och guidad tur i det ålderdomliga jordbrukslandskapet. 26 deltagare.

23/4 Första kvällen i Sandskogen letade vi förgäves efter scharlakansröd vårskål och studerade en demolerad stubbe där fortfarande den blanksvarta trämyran kunde ses, visad av Bo Granberg. Öja mosse med storspov, enkelbeckasin och rödbena. Kurt Ivarsson ledde.

7/5 Andra kvällen i Sandskogen, vandring från skjutbanan österut, syn av hasselplanteringen, besök vid holkar runt Ystads Ridklubb och åter genom skogen. Bengt Celander ledde.

10/5 Försommarskrud och sommarvärme blev det vid vandringen till Navröds mosse. Stjärnblommor, veronikor studerades, gransångare och svarthättor hördes. De magnifika träden, bokar, avenbokar och jätteeken beundrades. En gammal och en ung havsörn seglade över skogen. Gunnel Persson och Kurt Ivarsson ledde, 16 deltagare.

14/5 Sandskogsvandringen utsträcktes till sandstappen norr om golfbanan, där bl.a. golfklubbens planer på fyra nya hål diskuterades. Även problemen med igenväxning av fältet och vad som kan göras för att hindra detta. Då äventyras t.ex. dvärgserradellans existens, liksom sandlusen och strimklöver. Kvällen avslutades på Kabusafältet med vandring till orkidékärret och fika. 26 deltagare.

21/5 Vad gör Ni på gamla soptippen? Ronny Wiking från Ystads kommun informerade om planerna på ett rekreativområde och bakgrunden till detta och fick besvara många frågor. Mindre strandpipare och gravänder hade koloniserat den första våtmarken.

28/5 Grodutflykten till Svartskyllereservatet började med en vandring till Fredriksbergs mosse, intressant som delvis rikkärr med orkidéer, delvis högmosse med tranbär och silshår. Klockgrodorna hördes helatiden, lövgrodorna började programenligt i skymningen. Såväl klockgroda som lövgroda hittades och betittades. Arton deltagare.

1/6 Sjutton personer deltog i årets gökotta i Hagestads naturreservat. Solen lyste, vinden var obetydlig och fågelsången riklig. Gök och näktergal, svarthätta, grönsångare och till allas förtjusning hördes sommargyllingen som en ”grand final” vid kohagen. Kurt Ivarsson, dagens ledare, lockade gyllingen att svara. Margareta Nörregård berättade historien om Madame Rütter.

4/6 Sista sandskogskvällen för året med vandring i Gamleåområdet, tvåblad och antydan till korallrot. Fågelsång, Kurt Ivarsson ledde vandringen. Avslutande grillfest vid Marietorp. Arton deltagare.

15/6 De vilda blommornas dag firades i år tillsammans med Österlens NF med vandring Sträntemölla – Forsemölla – Rörums backar. Under vandringen studerades floran under ledning av Margareta Wirén och medlemmar från vår floragrupp. Strålände väder och utsikter. Torkan hade tagit hårt på floran, men bl.a. stor sandlilja sågs, vänderot, nävor, bläror, tjärblomster m. fl. Hela 45 deltagare.

21/8 Bara nio arbetsvilliga kom till Ängens dag på Hassellunden, men ändå blev i stort hela ängen räfsad och strängad. Torrt och lätt hö underlättade.

7/9 Trots regnig morgon följde 23 geologiintresserade, sju barn, med till Bjärsjölagård. Mikael Calner inledde i kalkbrottet med en överblick över geologiska perioder, med speciell inriktning på de organismer som levde när

Bjärsjölagårds kalklager avsattes. Många fynd gjordes under de egna försöken i brottet, armfotingar, sjölimjor m.m. En intressant dag, med solig avslutning.

14/9 Sandskogens dag i utmärkt väder lockade många att gå tipsrundan med föreningar. 160 vuxna och 40 barn lämnade in tipslappar. Vår station lockade med svampbestämning, småkryp, växter, angrepp på träd m.m.

1/10 En bildvisning tillsammans med 60-årsjubilerande Ystads Fotoklubb. Ragnar Andrén och Kurt Ivarsson visade sina naturbilder, Ragnar med tonvikt på storartade närbilder på insekter, Kurt med årskrönika från Fyledalen med bl.a. gnistrande snöbilder och flygande örnar. Fyrtiotvå nöjda besökare.

5/10 Svår storm motarbetade flyttande fåglar, dock var bl.a. sjöorrar och prutgäss på väg. Tolv skådare trotsade vädret och gick med vår fågelguide Kurt Ivarsson.

19/10 Lennart Bengtssons stora kunskaper om skogens svampar, mossor och lavar var huvudtemat för dagens vandring i skogen vid S:t Olof. 27 deltagare fick se bl.a. bokkantlav, rosa lundlav, fjädermossor, tegelröd slöjskivling. Ett samarrangemang med NF i Tomelilla.

9/11 Marie Widén tog oss 14 ystadbor med på en två timmars promenad i de tropiska växthusen i Lunds botaniska trädgård och berättade fängslande om de märkliga växter som finns här. Inte bara synintryck utan även doft och smak erbjöds. En intressant dag.

16/11 Pågående jakt kunde inte hindra 24 exkurrerare att ta sig från Vite sten till Ellestadsjön via Årsjö ora. Havs- och kungsörn visade sig men dagens höjdpunkt var en kejsarörn. Blåsig och lite ruggigt väder var inte hinder för en god skogspromenad. Kurt Ivarsson ledde.

4/12 Årets bilder i Tomelilla hade förutom årskavalkad av Kurt Ivarsson ytterligare fyra bildvisare. Avslutning med fika.

Resa till Öland. 6-8 juni organiserade NFY en resa till Öland. 17 deltagare besökte intressanta naturområden som Ottenby, Halltorps hage, Hörmninge mosse. Se YN nr 41.

Sammanträden, konferenser, utbildning

9/1 Gudrun Ejlertsson deltog i arbetsgruppsmöte med Nybroåkommittén i Tomelilla.

10/1 Bert Rydhagen deltog i sammanträde med arbetsgruppen Natur och miljö inom Leaderprojektet.

5/2 Lisbeth Borgström, Kurt Ivarsson och Bert Rydhagen deltog i våtmarksseminarium på Länsstyrelsen i Malmö.

6/2 Gudrun Ejlertsson deltog i möte med Nybroåkommittén.

9/2 Bert Rydhagen deltog i kretsråd i Lund.

25/2 Bert Rydhagen deltog i Leadermöte i Sjöbo.

6/3 Lisbeth Borgström, Gudrun Ejlertsson, Bo Granberg och Bert Rydhagen deltog i Naturvårdsforum 2008 i Lund.

9/4 Gudrun Ejlertsson deltog i möte med Nybroåkommittén.

10/4 Kurt Ivarsson deltog i möte, anordnat av socialdemokraterna, om klimatförändringar och deras effekter på kustområdena.

16/5 Gudrun Ejlertsson deltog i årsmöte med Kontrollkommittén för Nybroåns vattensystem.

6/9 Lisbeth Borgström och Gudrun Ejlertsson deltog i upptaktsmöte i Lund inför Miljövänliga veckan.

16/9 Kurt Ivarsson och Bert Rydhagen deltog i våtmarksmöte på LS i Malmö.

25/9 Bert Rydhagen var inbjuden av Rotary att tala om Hur många svenskar tål världen?

6/11 Gudrun Ejlertsson deltog i Havsnätverkets seminarium ”Det varmare klimatets påverkan på Östersjön”, anordnat av NF i Trelleborg.

18/11 Lisbeth Borgström, Kurt Ivarsson och Bert Rydhagen deltog i våtmarksmöte i Svedala.

21-23/11 Margareta Nörregård, Kurt Ivarsson och Per Jersling deltog i kurs för närnaturguider i Röddinge, anordnad av SNF, SkOF och Studieförbundet.

25/11 De fem kretsarna i sydöst träffades i år i Ystad och diskuterade gemensamma angelägenheter, t.ex. våtmarksbildningar, havsnätverk, samexkursioner.

6/12 Lisbeth Borgström och Helen Nilsson deltog i utbildning i Malmö för den nya hemsidan Episerver.

11/12 Kurt Ivarsson och Bert Rydhagen deltog i grodseminarium på Länsstyrelsen i Kristianstad.

19/12 Bert Rydhagen, Kurt Ivarsson och Bengt Celandier träffade representanter för Länsstyrelsen, Fortifikationsverket, P7, Ystads kommun angående miljöplan för Kabusa skjutfält.

Medlemmar i styrelsen har träffat representanter för Fortifikationsverket, HUT Skåne, Ystads kommun m.fl. i fält och på möten i naturvårdsärenden. Telefon- och e-postkontakter har också skett med dessa och representanter för Länsstyrelsen, m.fl.

Skrivelser

Till Samhällsbyggnadsnämnden, Ystads kommun. Angående ”Policy för förvaltning och skydd av kusten”.

15/5 Till Samhällsbyggnadsnämnden, planenheten. Yttrande över översiktsplan för Svarte.

18/5 Till Samhällsbyggnadsnämnden, planenheten. Yttrande över detaljplan för Hamnen 2:3.
Till YA. Svar på insändare av Per Andersson om naturskyddsföreningens arbete.

11/6 Till Samhällsbyggnadsnämnden. Yttrande över Grönstrukturprogram för Ystad tätort.

Till Jordbruksverket. Anmälan – djurhållning.

Från Jordbruksverket. Återbetalning av en del av moduleringsbidraget för 2007.

Till Länsstyrelsen i Skåne län. Återkallande av ansökan om utbetalning av miljöersättning.

14/10 Till Naturskyddsföreningen, Stockholm. Ansökan om projektbidrag för serie av klimatföreläsningar.

19/11 Från Naturskyddsföreningen. Meddelande om beviljat bidrag på 10 000 kr.

Övrigt naturvårdsarbete

Medlemmar i styrelsen, främst Lisbeth Borgström och Bo Granberg har, i Studieförbundets regi, lett vandringar med patienter från Vilbohemmet.

25-26/4 Medlemmar i föreningen informerade om NF i Ystad vid Ungdomsmässan

Bert Rydhagen fick tillfälla att framföra tankar om vårt ansvar för natur och miljö vid en friluftsgudstjänst i Sövestad.

Bert Rydhagen har lett naturvandringar med Lions Club och Hörröds församling.

I samband med skolstarten deltog Bert Rydhagen med samtal om Hållbar utveckling i två klasser på Sydsånska gymnasiet.

Medlemmar har med räfsor och tjugor fortsatt arbetet att utveckla en blomsteräng vid Hassellunden.

2/10 Lisbeth Borgström och Gudrun Ejlertsson stod på torget och visade ekologiska kläder. Kläderna hade hämtats från stadens klädaffärer, som ställde dem till vårt förfogande.

Studiecirkeln om Skåne på Linnés tid avslutades under våren. Fjorton deltagare har arbetat i cirkeln.

NFY har genom bidrag stött Storkprojektet och Örn 72.

Föreningen har samlat namn för Klimatuppropet.

Styrelsen tackar!

Medlemsantalet stiger fortfarande så vårt första tack går till trogna och nya medlemmar, som möjliggör och stimulerar styrelsens arbete. Vi tackar också de medlemmar som ställer upp vid praktiska arrangemang som slätter, exkursioner, arrangemang som Ungdomsmässan m.m. Vi kan glädja oss åt god uppslutning vid exkursioner och föreläsningar och

hoppas naturligtvis på fortsatt uppmärksamhet för vårt program. Med hopp om ett aktivt 2009 tackar vi i styrelsen för det gångna verksamhetsåret.

Styrelsen i Naturskyddsföreningen i Ystad

Bert Rydhagen, ordf.